

24.10.2016

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 123. cikkének (2) bekezdése alapján

az észak-iraki/moszuli helyzetről
(2016/2956(RSP))

**Lars Adaktusson, Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Esther de Lange,
György Hölvényi, Michèle Alliot-Marie, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska**
a PPE képviselőcsoport nevében

**Az Európai Parlament állásfoglalása az észak-iraki/moszuli helyzetről
(2016/2956(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel korábbi állásfoglalásaira, így az iraki helyzetről szóló, 2014. február 27-i állásfoglalására¹, az Irakban és Szíriában uralkodó helyzetről, valamint – a kisebbségek üldözését is beleértve – az Iszlám Állam által indított offenzíváról szóló, 2014. szeptember 18-i állásfoglalására² és különösen annak 4. bekezdésére, az „Irakról: Nők elrablása és a velük való rossz bánásmód” című, 2014. november 27-i állásfoglalására³, az Irakban és Szíriában, különösen az Iszlám Állammal összefüggésben kialakult humanitárius válságról szóló, 2015. február 12-i állásfoglalására⁴ és különösen annak 27. bekezdésére, az ISIS/DÁIS által a közelmúltban a Közel-Keleten, elsősorban az asszírok ellen végrehajtott támadásokról és emberrablásokról szóló, 2015. március 12-i állásfoglalására⁵ és különösen annak 2., 5. és 8. bekezdésére, „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című 2013. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2015. március 12-i állásfoglalására⁶ és különösen annak 129. és 211. bekezdésére, az ENSZ Emberi Jogi Tanácsában 2015-ben képviselendő uniós prioritásokról szóló, 2015. március 12-i állásfoglalására⁷ és különösen annak 66. és 67. bekezdésére, a kulturális helyszínek ISIS/Dáís általi lerombolásáról szóló, 2015. április 30-i állásfoglalására⁸, „A világban zajló keresztényüldözésről azzal összefüggésben, hogy az as-Sabáb terrorcsoport Kenyában diákokat végzett ki” című, 2015. április 30-i állásfoglalására⁹, valamint a vallási kisebbségekhez tartozóknak az úgynevezett „ISIS/Dáís” általi tömeges és szisztematikus lemészárlásáról szóló, 2016. február 4-i állásfoglalására¹⁰ és különösen annak 11., 12. és 14. bekezdésére,
- tekintettel az EU Szíriára és Irakra, valamint a Dáís jelentette veszélyre vonatkozó regionális stratégiájáról szóló 2016. május 23-i, az Irakról szóló, 2015. december 14-i, az EU Szíriára és Irakra, valamint az ISIL/ Dáís jelentette veszélyre vonatkozó regionális stratégiájáról szóló 2015. március 16-i, az ISIL/Dáís által Szíriában és Irakban előidézett válságról szóló, 2014. október 20-i, az Irakról és Szíriáról szóló 2014. augusztus 30-i, a Szíriáról szóló 2014. április 14-i és 2015. október 12-i, valamint az Irakról szóló 2014. augusztus 15-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel többek között a vallás és a meggyőződés szabadságának előmozdításáról és védelméről szóló uniós iránymutatásokra, a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2014)0171.

² Elfogadott szövegek, P8_TA(2014)0027.

³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2014)0066.

⁴ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0040.

⁵ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0071.

⁶ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0076.

⁷ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0079.

⁸ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0179.

⁹ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0178.

¹⁰ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0051.

tartásának előmozdításáról szóló uniós iránymutatásokra, a nők elleni erőszakra, valamint a nőkkel szembeni megkülönböztetés valamennyi formája elleni küzdelemről szóló uniós iránymutatásokra, az EU harmadik országokra irányuló, a kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetéssel kapcsolatos politikájáról szóló uniós iránymutatásokra, a gyermekek és a fegyveres konfliktusok kapcsolatáról szóló uniós iránymutatásokra, a gyermek jogainak előmozdításáról és védelméről szóló uniós iránymutatásokra, és az online és offline véleménynyilvánítás szabadságáról szóló uniós emberi jogi iránymutatásokra;

- tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) Irakról és Szíriáról szóló nyilatkozataira,
 - tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének 2016. január 27-i, a Szíriában és Irakban tartózkodó külföldi harcosokról szóló, 2091(2016). sz. állásfoglalására,
 - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Irakról és Szíriáról szóló határozataira, különösen az ISIS/Dáís által elkövetett közelmúltbeli terrortámadásokat elítélő 2299(2016). és 2249(2015). sz. határozatára,
 - tekintettel az ENSZ faji megkülönböztetés megszüntetésével foglalkozó bizottságának „Vélemény az Irak által benyújtott jelentésről” című 2013. október 2-i dokumentumára, az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának „Záró észrevételek az Irak által benyújtott jelentésről” című, 2015. március 3-i dokumentumára; az ENSZ erőszakos eltűnésekkel foglalkozó bizottságának „Záró észrevételek az Irak által benyújtott jelentésről” című, 2015. október 13-i dokumentumára; az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottságának „Záró észrevételek az Irak által benyújtott jelentésről” című, 2015. október 27-i dokumentumára; és az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának „Záró észrevételek Irakról” című, 2015. december 3-i dokumentumára;
 - tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel elkezdődött Moszul felszabadítása az ISIS/Dáís általi megszállás alól, és amennyiben az ISIS/Dáís ellen harcoló katonai szereplők és az egész nemzetközi közösség nem foglalkozik az észak-iraki belső határokkal kapcsolatos rendezetlen vitákkal, akkor megíúsulhat a terület rehabilitációja és a lakóhelyét elhagyni kényszerült lakosság hazatelepülése, ami veszélyezteti a területen élő kiszolgáltatott kisebbségek jövőbeli létezését;
- B. mivel a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár, valamint a tágabb régió (káldeus, szír, asszír) keresztények, jeziditák, szunnita és sííta arabok, kurdok, sabak, türkmén, kakae, szábeus-mandeus és más kisebbségek ősi lakhelye, ahol a külső erőszak és üldöztetés időszakai ellenére évszázadok óta az általános pluralizmus, a stabilitás és a közösségek közötti együttműködés szellemében éltek egészen e század elejéig, amikor az ISIS/Dáís 2014-ben elfoglalta a régió nagy részét;
- C. mivel az iraki keresztények 2003-ban több mint 1,5 millióan voltak, de számuk ma alig éri el a 200–350 ezer főt, és közülük sokan szegénységben és bizonytalanságban élnek;
- D. mivel a keresztények és más kisebbségek jelenléte Irakban és a Közel-Keleten hagyományosan nagy társadalmi jelentőséggel bír, tekintettel arra, hogy fontos szerepük

van a politikai stabilitás megőrzésében, és eltűnésük a régióból tovább fokozza az destabilizálódást;

- E. mivel a Parlament 2016. február 4-én elismerte, hogy az „ISIS/Dáís” népiirtást követ el a keresztények, jeziditák és más olyan vallási és etnikai kisebbségek ellen, amelyek nem értenek egyet az iszlám úgynevezett „ISIS/Dáís” általi értelmezésével, valamint hogy az üldözés, az atrocitások és a nemzetközi bűncselekmények háborús bűncselekményeknek és emberiség elleni bűncselekményeknek minősülnek;
- F. mivel a Parlamenthez csatlakozott az Európa Tanács, az Egyesült Államok Külügyminisztériuma, az Egyesült Államok Kongresszusa, az Egyesült Királyság Parlamentje, az ausztrál parlament és más nemzetek és intézmények, és elismerték, hogy Irakban az „ISIS/Dáís” által a vallási és etnikai kisebbségekkel szemben elkövetett atrocitások közül számos háborús bűncselekményeknek és emberiség elleni bűncselekményeknek minősül;
- G. mivel a Parlament felhívta a nemzetközi közösséget, beleértve az Uniót és tagállamait, hogy biztosítsák a szükséges biztonsági feltételeket és kilátásokat mindazok számára, akik hazájuk elhagyására kényszerültek vagy akiket erőszakkal kitelepítettek, hogy érvényesíthessék azon jogukat, hogy hazájukba mihamarabb visszatérhessenek, amint az az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 13. cikkének (2) bekezdésében és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 12. cikk (4) bekezdésében szerepel, hogy megőrizhessék otthonaikat, földjeiket, ingatlanaikat és vagyontárgyaikat, valamint templomaikat és vallási és kulturális jelentőségű helyszíneiket, és biztosítsák számukra a lehetőséget a biztonságos és méltóságteljes életre és jövőre, továbbá arra, hogy egyenrangú állampolgárokként maradéktalanul részt vehessenek saját hazájuk társadalmi, gazdasági, kulturális és politikai életében;
- H. mivel Észak-Iraknak az ISIS/Dáís általi megszállás alóli felszabadítását követően megismétlődhet a fokozott lakóhelyelhagyás és az intenzív migrációs hullám, amely a vallási vezetők szerint a keresztények végső kivándorlásához vezetne, és e forgatókönyv nagy valószínűséggel megvalósul, ha a vallási alapú segítségnyújtó szervezetek részvételével nem kerül sor összehangolt humanitárius fellépésre;
- I. mivel a Parlament hangsúlyozta, hogy a nemzetközi közösségnek védelmet és támogatást – többek között katonai védelmet és segítséget – kell nyújtania a Közel-Keleten az úgynevezett „ISIS/Dáís” és más terrorista csoportok célpontját képező emberek, például az etnikai és vallási kisebbségek számára, valamint hogy biztosítani kell részvételüket a jövőbeli tartós politikai megoldásokban;
- J. mivel a Parlament hangsúlyozta a biztos menedék biztosításának fontosságát a káldeusok/szírek/asszírok és az iraki Ninivei-fennsíkon – ahol számos etnikai és vallási kisebbség hagyományosan erős jelenléttel bír, és békében élt egymás mellett – élő más veszélyeztetett csoportok számára;
- K. mivel az Egyesült Nemzetek Közgyűlésének 60–/1 (2005). sz. határozata kimondja, hogy „minden egyes állam felelős azért, hogy megvédje lakosságát a népiirtástól, a háborús bűnöktől, az etnikai tisztogatástól és az emberiség elleni bűncselekményektől”;

- L. mivel az iraki alkotmány 2. cikke „minden egyén számára garantálja a vallásos hithez és a vallásgyakorlathoz fűződő maradéktalan vallási jogokat”;
- M. mivel az iraki alkotmány 125. cikke garantálja „a különböző nemzetiségek, a türkmének, káldeusok, asszírok és az ország részét képező minden más népcsoport adminisztratív, politikai, kulturális és oktatási jogait”;
- N. mivel Észak-Irakban a katonai szereplők együtt az iraki biztonsági erőkkel, a kurd regionális kormány fegyvereseivel (Pesmerga) és az őslakosok nemzeti biztonsági feladatot ellátó helyi biztonsági erőivel folytatják az ISIS visszaszorítását;
- O. mivel a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár őslakos közösségeinek visszatelepülése ősi lakóhelyükre, valamint e közösségek újjáélesztése oly módon, hogy a különböző etnikai és vallási közösségek felvirágozhassanak, Irak stabilitását és a nemzetközi közösség biztonsági érdekeit szolgálja;
- P. mivel a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár őslakos közösségeinek a szövetségi Iraki Köztársaság keretén belüli helyi szintű önrendelkezési joga és biztonságuk védelme helyreállítaná és megőrizné a régió őslakos népeit megillető alapvető emberi jogokat, a tulajdonjogokat is ideértve;
- Q. mivel több keresztény (káldeus/szír/asszír), jezidita és türkmén vezető kinyilvánította, hogy támogatja egy autonóm adminisztratív régió létrehozását, amelynek része lenne a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár is;
- R. mivel Hajder al-Abádi iraki miniszterelnök 2015. április 15-én kijelentette, hogy „ha nem hajtjuk végre a decentralizációt, az ország szétesik. Véleményem szerint a decentralizációnak nincsenek korlátai”;
1. támogatja az Iraki Köztársaságot és népét abban, hogy elismerje a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár régióiban lévő politikailag, társadalmilag és gazdaságilag életképes és fenntartható tartományt, összhangban őslakos népeinek önrendelkezésre vonatkozó jogszerű megnyilvánulásaival;
 2. hangsúlyozza, hogy a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár lakóhelyük elhagyására kényszerített őslakos népeit – akik közül sokan Irakon belül kényszerültek új lakóhelyet keresni – megilleti a jog, hogy visszatérjenek őseik földjére, és ezt a jogot az iraki kormány politikai prioritásának kell tekinteni, amelyet támogat az EU és tagállamai és a nemzetközi közösség;
 3. hangsúlyozza, hogy miután a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár őslakos népei az Iraki Köztársaság kormányának és a regionális kurd kormánynak a támogatása mellett visszatérnek szülőföldjükre, maradéktalanul vissza kell állítani alapvető emberi jogukat, ideértve tulajdonjogaikat is, amelyeknek meg kell előzniük bárki más tulajdonjog iránti igényét;
 4. hangsúlyozza, hogy a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár őslakos népeinek – a keresztényeknek (káldeusok, szírek, asszírok), jeziditáknak, türkméneknek és másoknak – az Iraki Köztársaság szövetségi struktúráján belül joguk van a biztonsághoz, a védelemhez és az önrendelkezéshez;

5. sürgeti az iraki kormányt és a regionális kurd kormányt, valamint az EU-t és tagállamait, a nemzetközi közösséget és a nemzetközi szereplőket, hogy biztosítsák a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár területi integritását és biztonságát;
6. sürgeti az iraki kormányt és nemzetközi partnereit, hogy tekintsék elsődleges fontosságúnak az Iraki Köztársaság vitatott belső határaival kapcsolatos kérdések békés rendezését;
7. sürgeti az Uniót és tagállamait, az ISIS elleni koalíciót, a nemzetközi közösséget és a nemzetközi szereplőket, hogy működjenek együtt az Iraki Köztársaság nemzeti és regionális kormányaival a fenntartható biztonság megvalósítása érdekében a Ninivei-fennsíkon, Tal Afarban és Szindzsárban;
8. sürgeti az Uniót és tagállamait, valamint az ENSZ-t és tagállamait, hogy működjenek együtt az Iraki Köztársaság nemzeti és regionális kormányaival és minden illetékes nemzeti vagy nemzetközi szereplővel, és kísérik figyelemmel a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár őslakos népeinek – akik jelenleg belső menekültek, vagy az országon kívüli menekültek vagy menedékkérők – ősi lakóhelyükre történő békés visszaüllesztését;
9. sürgeti az Uniót és tagállamait, valamint az ENSZ-t és tagállamait, hogy működjenek együtt az Iraki Köztársaság nemzeti és regionális kormányaival, köztük a regionális kurd kormánnyal, és vitán felül álló területekként határozzák meg a Ninivei-fennsíkot, Tal Afart és Szindzsárt, amelyeket a régióban élő őslakos népek és közösségek képviselnek politikailag; hangsúlyozza, hogy szükséges a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár jövőbeli közigazgatásának szakmai kapacitásépítése, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak, tagállamainak és a nemzetközi közösségnek különleges képzést kell nyújtaniuk;
10. bátorítja az EU-t és tagállamait, valamint a nemzetközi közösséget, hogy támogassák az iraki kormányt azon határozatának végrehajtásában, hogy a 2014. január 21-i kormányhatározatban foglaltaknak megfelelően létrehozza a Ninivei-fennsík Tartományt, továbbá támogassák a további decentralizációt, amely Tal Afar és Szindzsár tartományok létrehozásával valósulhat meg, valamint segítsék az új tartományi közigazgatásokat, hogy teljes körűen kibontakoztassák a bennük rejlő lehetőségeket, összhangban az őslakos népek önrendelkezésre vonatkozó jogszerű megnyilvánulásaival;
11. bátorítja az uniós tagállamokat, hogy a helyi biztonsági erőket vegyék fel a támogatásra jogosult csoportok jegyzékére; úgy véli, hogy a helyi biztonsági erők közé kell tartozniuk azoknak a helyi erőknek, amelyek elkötelezettek a Ninivei-fennsík, Tal Afar és Szindzsár rendkívül kiszolgáltatott etnikai és vallási kisebbségi közösségeinek a dzsihádisták szalafizmus veszélyével szembeni védelme iránt; sürgeti az uniós tagállamokat, hogy biztosítsák a helyi biztonsági erők ellátását szülőföldjük hosszú távú védelme érdekében;
12. sürgeti az iraki kormányt, hogy az Unió és tagállamai támogatása mellett biztosítson eszközöket a korábban az „ISIS/Dáís” által elfoglalt területek aknamentesítésére, és működjön együtt a kisebbségeket képviselő helyi tanácsokkal a működőképes koordináció biztosítása és azon késedelmek elkerülése érdekében, amelyek

megakadályoznák a menekültek és belső menekültek hazatérését;

13. sürgeti az Uniót és tagállamait, valamint a nemzetközi közösséget, hogy fokozzák erőfeszítéseiket az iraki népet, különösen a gyermekeket, az időseket, a várandós nőket és más kiszolgáltatott személyeket sújtó humanitárius kihívások kezelése érdekében, és sürget minden érintettet, hogy tegyék lehetővé a humanitárius segítség akadálymentes biztosítását; kiemeli a széles körű humanitárius fellépés szükségességét a felszabadítási művelet során a ninivei régióban; ismételten hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az összehangolt humanitárius fellépésbe vonják be a vallási alapú segélyszervezeteket, különösen a lakóhelyük elhagyására kényszerült etnikai és vallási kisebbségek esetében;
14. hangsúlyozza Moszul jelentőségét egész Irak számára, és felhívja az iraki kormányt annak biztosítására, hogy a kisebbségek képvisellel rendelkezzenek az új moszuli igazgatásban; úgy véli, hogy a menekültek és a belső menekültek visszatérése az új kormányzat stabilitásától függ majd; hangsúlyozza a kisebbségek legitim jogát a politikai részvételhez és tulajdonjogaik helyreállításához; úgy véli, hogy miután véget ér Moszulnak az „ISIS/Dáís” általi megszállása, a régióban nagy szükség lesz a kiegyensúlyozott médiára, amely támogatja a békét és küzd a dzsihádisták szalafizmus ideológiájának további terjedése ellen; felszólít az olyan projektek támogatására, amelyek segítik a mérsékelt médiát, és harcolnak a gyűlöletbeszéd ellen;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EU emberi jogokért felelős különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az iraki kormánynak és képviselőtanácsnak, a kurdisztáni regionális kormánynak és az ENSZ főtitkárának.